

Passages

Brussels Dichterscollectief | Collectif des poètes bruxellois

2007. David van Reybrouck en Peter Vermeersch zoeken Paul Buekenhout op, spil van Het beschrijf, eerste directeur van Passa Porta. De drie zijn het erover eens dat één stadsdichter bezwaarlijk voor heel Brussel zou kunnen spreken. Van Reybrouck en Vermeersch stellen voor een meertalige groep dichters bij elkaar te zoeken, want: “Brussel is niet de stad van één taal, zelfs niet van twee talen. Dit is, samen met Kaapstad of New York, een van de meest polyglotte steden ter wereld. Brussel heeft geen stadsdichter, maar een Dichterscollectief nodig.” Aldus Van Reybrouck.

Maar waar vind je dergelijke dichters?

Normaal gesproken staan die niet op markten en pleinen hun onsterfelijke verzen voor te dragen met luider stemme. Peter Vermeersch en David van Reybrouck doken samen de onvermoede wereld van de Brusselse poëzie in. Slammers, rappers, precieuze rijmsmeden, kort- en langharigen, jong, oud, in groezelige kroegen, in schimmige kelders, in kwijnen- de boekenwinkels, maar ook in consulaten en buurtcentra, Peter en David beluisterden gretig en verbaasd de veelstemmige poëzie die ze hoorden uit de mond van dichters en dichters, geboren in Brussel, gestrand in Brussel, ondergedompeld in Brussel. Hun zoektocht leverde bijna honderd namen op.

In 2016-2017 werkte het Dichterscollectief, met de steun van het Literatuurhuis Passa Porta, een nieuw project uit, Passages, waarbij het in gesprek ging met de poëtische tradities bij de Berbers, de Turken, de soefi's en de Grieken die in verschillende perioden in Brussel zijn neergestreken en het met hun talige creaties hebben verrijkt. Voor dit project bestond het Dichterscollectief uit de volgende dichters: Taha Adnan, Adolfo Barberá del Rosal, Frank de Crits, Maarten Goethals, Geert van Istendael, Maky, Manza, Serge Meurant, Ramón Neto, Anne Penders, Xavier Queipo, Elke de Rijcke, Kader Seviç, Silvia Vainberg en Bart Vonck.

In 2016 en 2017 heeft het Brussels Dichterscollectief voor zijn nieuwe project 'Passages' de kracht onderzocht van de poëtische expressie in verschillende culturen en gemeenschappen die in Brussel leven en overleven. Hoe kunnen vrouwen en mannen hun ballingschap uitstaan en er in hun nieuwe situatie de last van dragen, zonder te verzinken in gelatenheid en defaitisme? Kan het poëtische woord de bron zijn van verzet, van een revolutie die zich laaft aan allerlei historische gegevens die zich in Brussel voordoen en bijdragen tot een gevoel van gemeenschap?

Vier groepen van leden van het Dichterscollectief zijn eropuit getrokken om levende en bezielde gemeenschappen te vinden. Ze hebben er vier uitgekozen, die onderling sterk verschillen: de gemeenschappen van Turken, Berbers, soefi's en Grieken die in Brussel leven. Het hart van het project was de ontmoeting tussen dichters en leden van de gemeenschappen: hoe hebben zij in het verleden de poëzie beleefd en welke poëtische vormen dragen ze nog met zich mee? Heeft de poëtische “reserve” uit het verleden haar relevantie behouden? Hoe zijn de poëtische vormen veranderd en in welke mate behoren zij tot de nieuwe Brusselse context van vandaag?